Jedan fid, tri zemlje.

Šta nam uzorak od 1000 TikTok objava govori o tome kako društvene podele stižu do mladih u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.

01 KAKO SMO RADILI

Ista metoda, tri zemlje

1000
javnih TikTok objava, prikupljenih od marta do septembra 2026.

1
zajednički kodeks: stepen radikalizacije, narativ, meta, ton, teorija zavere

38
mladih od 18 do 25 godina u šest fokus grupa

Uzorci su namenski. Procenti opisuju uzorke, a ne to koliko je ovakav sadržaj čest na TikToku.

02 ODAKLE DOLAZI

Napravljeno za TV, završilo na TikToku

Najveći deo sadržaja koji produbljuje podele nije nastao direktno za TikTok. Dolazi odavde:

- TV emisije
- Vesti
- Podkasti
- Politički govori
- Verske propovedi
- Ratne arhive

2 sata TV programa → **30 sek.** novi natpis, nova muzika

TikTok nije mesto gde ove poruke nastaju. TikTok im daje drugi život: kroz novu montažu, novi caption i prigodnu pozadinsku muziku.

03 NA POVRŠINI

Tri zemlje, tri dominantne borbe

SRBIJA	BOSNA I HERCEGOVINA	CRNA GORA
26,3%	**95,2%**	**41%**
Okrenuto ka unutra	**Rat u tri verzije**	**Državnost i identitet**
Politički protivnici predstavljeni kao „izdajnici“ najčešća su meta.	Ogromna većina radikalizujućih objava je etnonacionalističkog tipa. Isti rat, ali ispričan na tri načina.	analiziranih objava tiče se ratnih zločinaca iz devedesetih.

Na prvi pogled, tri odvojena problema.

04 ISPOD POVRŠINE

Isti test lojalnosti

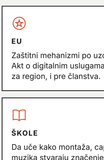
Potez je svuda isti: neslaganje postaje pitanje lojalnosti.

Kritičar	→	**„izdajnik“, „strani agent“**
Kompromis	→	**izdaja**
Sumnja u „heroja“	→	**napad na naciju**

„Ili si s nama, ili protiv nas.“
Meta se menja od zemlje do zemlje. Logika ostaje ista.

05 JEDAN REGION, JEDAN FID

Granice ne zaustavljaju fid

Zajednički jezik znači da sadržaj slobodno kruži regionom. Mnogo toga što mladi vide u jednoj zemlji napravljeno je u drugoj.

27. 8. 2026. Posle smrti Ratka Mladića, snimci odavanja počasti za nekoliko dana preplavili su fidove u BiH i Crnoj Gori.

Ovakvi talasi su predvidivi:
- godišnjice
- sudske presude
- izbori

06 KOLIKO JE OZBILJNO

Najveći deo ne krši nikakva pravila

- **64%** problematičan i polarizujući sadržaj
- **32%** radikalizujući sadržaj
- **4%** mobilizujući sadržaj

Dve trećine objava su šale, insinuacije i objave tipa „mi protiv njih“ i ne dostižu nivo agresije neophodan da bi objava bila uklonjena sa TikToka.

Svi uzorci zajedno, n = 1000.

07 FOKUS GRUPE

Mladi to vide, ali ne kod sebe

01 Prepoznaju manipulaciju.
Lako su uočavali selektivne montaže i izostavljen kontekst.

02 Rizik vide kod drugih.
Kod mlađih tinejdžera, starijih ili onih koji su „već skloni“.

03 Skroluju dalje.
Nekada prijave kršenje pravila platforme, ali gotovo nikada ne prijavljuju nadležnim institucijama.

„Propaganda protiv susednih zemalja funkcioniše samo kod onih koji nisu imali kontakt sa drugom stranom.“
Iz fokus grupe u Beogradu

08 PREPORUKE

Šta bi pomoglo

EU
Zaštitni mehanizmi po uzoru na Akt o digitalnim uslugama (DSA) za region, i pre članstva.

VLADE
Da prestanu da hrane feed: funkcioneri da ne nazivaju protivnike „izdajnicima“.

ŠKOLE
Da uče kako montaža, caption i muzika stvaraju značenje, a ne samo činjenice.

PLATFORME
Moderatori koji poznaju jezike i simbole regiona.

Pročitaj sva tri nacionalna izveštaja.

Projekat RADAR sprovode CEP, VPI BiH i CCE, uz podršku Ministarstva spoljnih poslova i međunarodne saradnje Italije.

Centar za evropske politike · Vanjskopolitička inicijativa BH · Centre for Contemporary Education · Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation

Ovaj projekat je finansiran uz doprinos Ministarstva spoljnih poslova i međunarodne saradnje Italije. Sadržaj ovog dokumenta odražava stavove njegovih autora i ni na koji način ne predstavlja zvaničan stav Ministarstva spoljnih poslova i međunarodne saradnje Italije.

Izvor: RADAR, 2026.